

Undersökning av betydande miljöpåverkan

Planprogram för del av Norraby 3:1 m.fl. (Granelund och Skobo) i Tranås

Tranås kommun, Jönköpings län

Upprättad av Tillväxtavdelningen, Kommunledningsförvaltningen.

En undersökning genomförs enligt 6 kap 6 § Miljöbalken för att svara på frågan om planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Undersökningen är en analys som leder fram till ett ställningstagande om en strategisk miljöbedömning ska göras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas.

Enligt 4 kap 34 § Plan- och bygglagen (PBL 2010:900) ska en strategisk miljöbedömning göras och en MKB upprättas för en plan som kan antas innebära betydande miljöpåverkan. Checklistan används också för att identifiera frågor som bör utredas vidare i planarbetet trots att planens genomförande inte bedöms innebära betydande miljöpåverkan. Under processens gång kan det tillkomma ny kunskap och inriktningen på planförslaget kan ändras vilket innebär att denna bedömning ska ses som preliminär.

Begrepp

Undersökning	Bedömning om en plan behöver MKB eller inte
Strategisk miljöbedömning	Processen för miljö- och konsekvensbeskrivningsarbetet
Miljökonsekvensbeskrivning	Skriftlig dokumentation av miljöbedömningen

Kort beskrivning av planens syfte

Programmets syfte är att utreda möjligheterna att utveckla Granelund, Skobo och Skoboviken i norra delen av Tranås tätort. Kommunen har initierat önskemål om att pröva om det är möjligt att använda aktuellt programområde för i huvudsak bostadsbebyggelse och rekreativ sändamål. Bostäder föreslås i Skobo och Granelund. Mellan dessa föreslås rekreativ område – Norrabyparken. Ett rekreativstråk föreslås längs Skoboviken med gång- och cykelstråk liksom utveckling av bad- och båtändamål.

Motiverat ställningstagande

Undersökningen av planens påverkan i nedanstående checklista visar på att ingen strategisk miljöbedömning eller miljökonsekvensbeskrivning behöver upprättas för planområdet då planens konsekvenser inte bedöms innebära risk för betydande miljöpåverkan. De miljöaspekter som berörs hanteras vidare under planarbetet.

Tranås 2025-02-24

Johannes Nilsson
Planarkitekt

Miljöchecklista

	Ja	Nej	Kommentar
GÄLLANDE REGLERINGAR OCH SKYDDSVÄRDEN			
1. Förordnanden/skydd Berör planen:			
områden med lagligt skyddad natur enligt miljöbalken 7 kap. (t.ex. naturreservat, landskapsbild, strandskydd, biotop-skyddsområde)	X		Utmed sjön Sommen/Skoboviken, liksom Nissagölen, råder strandskydd 100 meter från strandlinjen, såväl på land som ut i vattnet. Ett par dikesstråk samt lakvat-tendammor (inhägnade dammar) finns anlagda inom återvinningscentralens/de-ponins område. Dessa bedöms ej omfat-tas av strandskydd. Som särskilt skäl för upphävande av strandskyddet i detta område (Skobovi-ken) är enligt kommunens bedömning <i>anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området</i> . I fortsatt ar-bete (anmälan/tillståndsansökan av vat-tenverksamhet alternativt detaljplanear-bete) behöver mer ingående analys göras så att åtgärder kan ske på ett lämpligt sätt avseende strandskydd.
kulturresevat, byggnadsminnen eller fornminnen	X		En registrerad fornlämning (vägmärke) finns i området.
2. Riksintresse för natur- kultur-minnesvård och rörligt friluftsliv Kommer planen att beröra			
område av riksintresse för naturvården	X		Sommen utgör riksintresse för naturvården. En mindre utveckling med båt- och badbryggor torde enligt preliminär be-dömning inte påverka riksintresset för naturvården på ett betydande sätt. Denna fråga behöver dock studeras ingående i samband med fortsatt arbete, främst i samband med anmälan/tillståndspröv-ning av vattenverksamhet. Naturinventering bör göras för Skoboviken i fortsatt arbete.
område av riksintresse för kulturminnes-vården		X	
område av riksintresse för det rörliga fri-luftslivet, MB kap 3:6	X		Sommen utgör riksintresse för friluftsliv-et. En utveckling av rekreation med

			gång- och cykelstråk, båt- och badmöjligheter torde ge positiva effekter för friluftslivet.
område av riksintresse för skyddade vattendrag, MB kap. 4:6		X	
område av riksintresse för kust- turism- och friluftsliv, MB kap. 4:6		X	
område som ingår i nätverket Natura 2000		X	
3. Högt naturvärde Kommer planen att beröra:			
område med högt regionalt naturvärde		X	
område utpekat i kommunal naturvårdsplan	X		En naturvärdesinventering av Granelund och Skobo har genomförts. Objekt med <i>Påtagligt naturvärde</i> (naturvärdesklass 3) respektive <i>Visst naturvärde</i> (naturvärdesklass 4) återfanns. Även en artskyddsutredning har gjorts. Stor hänsyn förordas tas till naturvärdena och skyddsåtgärder föreslås enligt artskyddsutredningen. En naturinventering bör göras för Skoboviken i fortsatt arbete, för att analysera förutsättningarna för att anlägga en småbåtshamn med mera.
område som är utpekat i skogsstyrelsens nyckel-biotop eller sumpskogsinventering		X	
4. Ekologiskt särskilt känsligt område Kommer planen att beröra:			
område vilket anses ekologiskt särskilt känsligt (enligt kommunens översiktsplan)		X	
5. Skyddsavstånd Kan planen innebära att:			
verksamhet/ -er lokaliseras så att riktvärde för skyddsavstånd till befintlig bebyggelse enligt "Bättre plats för arbetet" inte uppfylls		X	
EFFEKTER PÅ MILJÖN			
6. Mark Kan planens genomförande orsaka:			
instabilitet i markförhållandena eller de geologiska grundförhållandena; risk för skred, ras etc.		X	En geoteknisk utredning är genomförd. Generellt bedöms inga problem med grundläggning förekomma.

			Enligt SGU:s underlag finns inga områden med förutsättningar för skred i fin-kornig jordart där nya bostäder föreslås. Marken består i huvudsak av morän och berg som innebär fast mark. Det är fin-kornig jordart som har förutsättningar för jordskred (främst silt och lera), i slut-tande terräng. Ett mindre område med torv finns strax norr om deponin (vid fö-reslagna bostäder i Skobo), men samti-digt med mindre lutningar. Detta område bör dock uppmärksammas i samband med kompletterande geotekniska under-sökningar vid byggande.
skada eller förändring av någon värdefull geologisk formation		X	
risk för erosion	X		Längs Skoboviken kan viss eroderbarhet föreligga i vissa avsnitt. För eventuella anläggningar kring strandlinjen och i vat-ten i Skoboviken längs Mjölbyvägen bör geoteknisk undersökning göras (detta område ingick ej i den geotekniska under-sökningen som gjordes för Granelund/Skobo). Det är en byggteknisk fråga som hanteras vid byggnation.
förändrade sedimentations- förhållanden i vattendrag, sjöar eller havsområde	X		Vattenverksamhet i Skoboviken är aktu-ellt. Anläggningar i vattenområde, såsom båtbyggor och badbyggor, kan komma att hanteras via anmälan/tillståndsansö-kan för vattenverksamhet och inte via de-taljplan.
har området tidigare använts som tipp, utfyllnadsplats, industri mark eller dylikt varvid miljö- och hälsofarliga ämnen kan finnas lagrade i marken	X		Inom programområdet finns konstate-rade föroreningar vid deponiområdet in-klusive lakvattenhanteringen och nuva-rande återvinningscentralen. Sluttäck-ning pågår för deponin. Ursprunget på eventuella fyllnadsmaterial behöver utre-das för stubbtippen i området. Marken avses övergå till rekreationsändamål.
7. Luft och klimat Kan ett genomförande av planen medföra			
väsentliga luftutsläpp eller försämring av luftkvaliteten		X	
obehaglig lukt		X	Återvinningscentralen bedöms inte med-föra störningar i form av lukt till framtida närboende. Ingen nämnvärd lukt bedöms uppstå från lakvattendammar/-hante-ringen idag.
förändringar i luftrörelser, luftfuktighet, temperatur eller klimat (regionalt eller lo-kalt)		X	

	Ja	Nej	Kommentar
8. Vatten			
Kan ett genomförande av planen medföra hantering av risk för översvämning av 100- års regn eller beräknat högsta flöde	X		<p>Marken inom föreslagna utbyggnadsområden för bostäder bedöms ligga på betryggande nivå över sjön.</p> <p>Flera åtgärdsförslag ges för dagvattenhanteringen i området.</p> <p>Vattenverksamhet kan föreligga om anläggning förläggs inom vattenområde, vilket även inkluderar översvämningsoverråden. Med vattenområde avses ett område som täcks av vatten vid ett 100-årsflöde enligt Naturvårdsverkets riktlinje. Utöver bryggor kan eventuell båtramp riskera att hamna inom område med översvämningssrisk (100-årsflöde). Det kan även gälla trädäck längs Skoboviken. I fortsatt arbete (anmälan/tillståndsansökan vattenverksamhet alternativt detaljplanarbete) behöver uppskattning göras vad vattennivån för ett 100-årsflöde kan uppgå till.</p>
förändring av grundvattenkvalitet		X	
förändring av flödesriktningen för grundvatten		X	
minskning av vattentillgången i någon yt- eller grundvattentäkt		X	
förändrade infiltrationsförhållanden, avrinning eller dräneringsmönster med risk för översvämning eller uttorkning	X		<p>Flera åtgärdsförslag ges för dagvattenhanteringen i området. I efterföljande detaljplanarbeten behöver dagvattenhantering och föroreningssituationen studeras mer ingående. En dagvattenutredning kan komma att behöva utföras i samband med planarbetet.</p>
förändring i ytvattenkvalitet (bakteriologiskt eller kemiskt, temperatur och omblandning)	X		<p>Sluttäckning pågår för deponin. Det är viktigt att dagvatten från blivande bostadsområden inte blandas med lakvattnet från deponin. En fungerande lösning behöver studeras i detaljplaneskedet.</p> <p>Provtagning förordas i stubbtippen.</p> <p>Vid Skoboviken, på den plats som planeras för småbåtsplatser, behöver det utredas om det finns föroreningar i sedimenten.</p>
förändrat flöde eller riktning eller strömförhållanden i något vattendrag, sjö eller havsområde	X		<p>Inom vattenområdet kan det bli aktuellt med bryggor/småbåtshamn för båtar,</p>

			badbryggor mm. I fortsatt arbete kan område med anläggningar i vattenområde, såsom båtbygg och badbryggor komma att hanteras via anmälan/tillståndsansökan för vattenverksamhet och inte via detaljplan.
att vattendom krävs		X	
9. Vegetation Kan ett genomförande av planen medföra			
Betydande förändringar i antalet eller sammansättningen av växtarter eller växtsamhällen		X	
Minskning i antal av någon unik, sällsynt eller hotad växtart eller växtsamhälle		X	
Införande av någon ny växtart		X	Införande av ny växtart bedöms ej ske, däremot finns förekomst av den invasiva arten Jätteloka vid ÅVC vilket behöver utredas innan eventuell omvandling till rekreativområde.
10. Djurliv Kan ett genomförande av planen medföra			
Betydande förändringar i antalet eller sammansättningen av djurarter i området (däggdjur, fåglar, reptiler, skaldjur, insekter)		X	
Minskning i antal av någon unik, sällsynt eller hotad djurart	X		Slutsatsen i utförd artskyddsutredning är att det för spillkråka är risk för förbud, men att det med rekommenderade skyddsåtgärder går att undvika att bebyggelseförslaget står i strid med artskyddsförordningen. Veddepåer av äldre träd ska placeras ut i solbelysta lägen för att gynna tillgången på substrat för myror och andra småkryp. Utöver nämnda skyddsåtgärder rekommenderas ett flertal andra försiktighets- och grönkompensationsåtgärder. Skyddsåtgärder som föreslås enligt artskyddsutredningen studeras vid ett genomförande av framtida planer.
Införande av någon ny djurart i området, eller verka som gräns för djurens förflyttningar och rörelser		X	
Försämring av fiskevatten eller jaktmarker		X	
11. Stads- och landskapsbild Kan ett genomförande av planen medföra			

En förändring av någons utsikt eller landskapsmässigt skönhetsvärde eller skapas någon för allmänheten obehaglig landskapsbild/stadsbild	X		<p>Programförslaget med en större exploatering förändrar landskapsbilden, främst genom att skogsmark bebyggs. Dock kvarstår en hel del skog i området som mildrar effekten. Exempelvis förändras vyn för ett fåtal befintliga bostäder i Skobo, liksom från befintliga bostäder i Granelund, mot föreslagen ny bebyggelse.</p> <p>Vyn över Sommen påverkas till viss del vid en utveckling av bryggområden med mera.</p> <p>Programförslaget berör inga klassade intressen för kulturmiljö.</p> <p>Sammantaget bedöms landskapsbilden inte påverkas på ett betydande sätt utan endast måttligt av planeringen.</p>
12. Miljöpåverkan från omgivningen			
Kan befintlig miljöstörande verksamhet i omgivningen ha negativ inverkan på projektet	X		<p>Återvinningscentralen i området medför vissa störningar. "Bättre plats för arbete", anger rekommenderat avstånd till "Mellanlager för miljöfarligt avfall", 200 m. Återvinningscentralen kan komma att flyttas. Om återvinningscentralen är kvar behöver risken för störningar studeras i samband med planläggning för närliggande föreslagna bostäder i Granelundsområdet. Detta för att utreda eventuellt behov av skyddsåtgärder eller dylikt. Även störningar för planerat rekreationsområde, Norrabyparken, behöver belysas. Se kommentar ovan.</p>
Ligger befintlig miljöstörande verksamhet i omgivningen på otillräckligt skyddsavstånd enligt "Bättre plats för arbete"			
	Ja	Nej	Kommentar
EFFEKTER PÅ HÄLSA			
13. Störningar, utsläpp buller, vibration			
Kan ett genomförande av planen medföra			
Ökade utsläpp av farliga ämnen		X	
Ökning av nuvarande ljudnivå		X	
Att människor exponeras för ljudnivåer över rekommenderade gränsvärde	X		<p>Utifrån utförd bullerberäkning kan den ekvivalenta nivån om 60 dBA från fordonstrafik generellt klaras utmed nya lokalgator för bostäder. Riktvärdet för den ekvivalenta nivån om 60 dBA vid fasad klaras ej för bostäder närmast järnvägen i sydvästra delen av Skobo-området</p>

			<p>samt eventuellt ej i Granelunds allra västligaste del. Det innebär att minst hälften av bostadsrummen i en bostad bör vara vända mot en "tyst sida" i dessa delområden. Åtgärder kan behövas för uteplats i vissa delområden.</p> <p>För en eventuell förskoletomt bör i ett detaljplaneskede frågan kring buller studeras med intentionen att försöka nå ljudnivåer enligt gällande vägledning för trafikbuller vid förskola.</p> <p>I princip hela föreslagna rekreationsområdet (stubbtyp, deponi) torde klara 55 dBA ekvivalent nivå vad gäller trafikbuller.</p> <p>Störningsnivåer inom programområdet bedöms sammantaget vara hanterbara.</p>
Vibrationer som kan störa människor		X	
14. Ljus och skarpt sken			
Kan ett genomförande av planen medföra			
Nya ljussken som kan var bländande		X	
15. Säkerhet			
Kan ett genomförande av planen medföra			
explosionsrisk		X	
risk för utsläpp av särskilt miljö- och hälsofarliga ämnen vid händelse av olycka		X	
att människor utsätts för hälsofara inklusive mental ohälsa		X	
att människor utsätts för joniserande strålning (radon)	X		Marken klassificeras som högradonmark. Radonsäkert byggande bör därför utföras i området.
ge upphov till förändrade risker i samband med transport av farligt gods		X	Avståndet mellan järnväg och föreslagen bebyggelse bedöms översiktligt som närmast bli ca 70 m. Befintliga terrängförhållanden och avstånd från järnvägen ger gynnsamma förutsättningar vad gäller olycksrisker, såsom urspårning, pölbrand mm, med farligt godstransporter.
EFFEKTER PÅ HUSHÅLLNING MED MARK, VATTEN OCH ANDRA RESURSER			
16. Mark- och vattenanvändning			
Kan ett genomförande av planen medföra			
avsevärd förändring av mark- och vattenanvändning i området	X		Ny bebyggelse i området innebär att jungfrulig mark tas i anspråk. Utveckl-

			ingen är i linje med gällande översiktsplan.
--	--	--	--

	Ja	Nej	Kommentar
17. Naturresurser Kan ett genomförande av planen medföra			
avsevärt uttömmande av någon ej förnyelsebar resurs		X	
18. Transporter och kommunikationer Kan ett genomförande av planen medföra			
ge upphov till betydande fordonstrafik		X	Planerad exploatering och utveckling av rekreationsförutsättningar medför ökad trafik. Trafikmängden torde inte vara av betydande storlek. Trafik fördelas på olika vägar inom programområdet och i anslutning till programområdet, via såväl befintligt som föreslaget vägsystem.
19. Rekreation, rörligt friluftsliv Kan ett genomförande av planen medföra			
försämras kvalitet eller kvantitet på någon rekreativ möjlighet (strövområde, vandringsled, rekreativ anläggning)		X	Planerad utveckling av olika rekreativändamål ger positiva effekter.
20. Kulturminnesvård Kan ett genomförande av planen medföra			
negativt påverka ett område med fornlämningar eller annan kulturhistoriskt värdefull miljö (kulturminnesvård)		X	En registrerad fornlämning (vägmärke) står uppe på en stenmur som kan bevaras. Utifrån arkeologisk utredning etapp 1 och 2 som har genomförts för Granelund och Skobo bedöms inga ytterligare arkeologiska utredningar behövas inom programområdet. Längs Skoboviken har ingen arkeologisk utredning gjorts. Det område som avses utvecklas i strandlinjen utgörs i huvudsak av utfyllda massor för ny sträckning av Mjölbyvägen. Om man vid byggnation eller markarbeten påträffar fornlämning föreligger anmälningsplikt enligt Kulturmiljölagen.

MILJÖBALKEN			
21. Bestämmelser i miljöbalken			
Är ett genomförande av planen förenligt med bestämmelserna i 3 kap och 4 kap i miljöbalken	X		Sommen utgör riksintresse för naturvården respektive friluftslivet (3 kap miljöbalken). Se tidigare rubrik om riksintressen.
Iakttas gällande miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap miljöbalken	X		<p>Sluttäckning pågår för deponin. Reningsåtgärder avses utföras avseende lakvattenhantering. Om en omdaning sker i området till rekreationsområde där eventuella föroreningar från stubbtipp och återvinningscentral hanteras på lämpligt sätt, ger det ytterligare positiva effekter för mark och vatten i området. Förbättringsåtgärder, där tidigare verksameters föroreningar försvinner, fördröjnings- och infiltrationsvänliga stråk samt fördröjningsdammar anordnas, ger möjligheter att nå god status för vattensystemet. Nämnade åtgärder torde ge en positiv effekt för sjöns vatten (MKN).</p> <p>En dagvattenutredning kan komma att behöva utföras i samband med planarbetet. Påverkan på miljö kvalitetsnormer (MKN) för vatten bör samtidigt studeras.</p>
Kommer verksamheter som planen tillåter eller iordningställandet av planområdet att kräva anmälan eller tillstånd enligt miljöbalken	X		Vattenverksamhet i Skoboviken är aktuellt. Anläggningar i vattenområde, såsom båtbyggor och badbyggor, kan komma att hanteras via anmälan/tillståndsansökan för vattenverksamhet.